מהדורה למורה: כרטיסיות ארגז הכלים

להדפיס בצבע או בשחור־לבן, לגזור ולפזר בקבוצות. שימושים: התאמת מונח להגדרה, "מצאו ביצירה דוגמה", משחק זיכרון. התשובות לתרגולים – בעמודי הכלים באתר.

מבנה הסיפור הקצר

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____



אקספוזיציה

הפתיחה: הצגת הדמויות, הזמן, המקום והמצב ההתחלתי.



סיבוך

הבעיה או הקונפליקט שמניעים את העלילה.



שיא

רגע המתח הגבוה ביותר בעלילה.



נקודת מפנה

רגע שבו כיוון העלילה משתנה.



התרה

ירידת המתח ופתרון הבעיה או תוצאותיה.



סוף פתוח

סיום שאינו מכריע, ומשאיר שאלה לקוראים.



טוויסט

תפנית מפתיעה, לרוב בסוף, שמשנה את ההבנה.



מבנה מעגלי

סיום שחוזר לתמונה או למשפט של הפתיחה.



מספר

הקול שמספר את הסיפור (לא הסופר עצמו).



נקודת תצפית

העיניים שדרכן אנו רואים את האירועים.

סוגי דמויות ומחסן תכונות

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

דמות ראשית

הדמות שהעלילה סובבת סביבה.

דמות משנית

דמות שמסייעת להבין את הגיבור או מניעה את העלילה.

דמות עגולה

דמות מורכבת, רב-ממדית, עם תכונות סותרות.

דמות שטוחה

דמות חד-ממדית הבנויה סביב תכונה אחת.

דמות דינמית

דמות שעוברת שינוי פנימי בסיפור.

דמות סטטית

דמות שאינה משתנה מתחילת הסיפור ועד סופו.

אפיון ישיר

אמירה מפורשת של תכונת הדמות.

אפיון עקיף

הסקת התכונה ממעשים, דיבור, מראה, שם או סביבה.

דמות טיפוסית

דמות המייצגת סוג אנשים (הקמצן, השוויצר).

דמות-ראי (ניגוד)

דמות משנית שתכונותיה הפוכות לגיבור ומבליטות אותו.

אמצעים אומנותיים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

דימוי

השוואה גלויה בעזרת מילת דימוי (כמו, כ־, דומה ל־).

האנשה

ייחוס תכונות או פעולות אנושיות לדבר שאינו אדם.

מטאפורה

השוואה סמויה, ללא מילת דימוי.

חזרה

הופעה חוזרת של מילה, צירוף, צליל או מוטיב.

ניגוד

העמדת דברים הפוכים זה מול זה.

סמל

דבר מוחשי המייצג רעיון מופשט.

הגזמה

תיאור מוגדל מן המציאות.

אירוניה

פער בין הנאמר למכוון, או בין הצפוי למה שקרה.

אונומטופיאה

מילה שמחקה צליל.

מוטיב

פרט או תמונה החוזרים ביצירה.

הומור וקומדיה – ארגז הצחוק

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____



קומדיה

מחזה מצחיק שמסתיים בדרך כלל בסוף טוב.



קומדיית אופי

קומדיה שבמרכזה דמות עם תכונה שולטת.



סאטירה

הומור ביקורתי על תופעות בחברה.



גרוטסקה

הגזמה קיצונית שמערבבת מצחיק ומבהיל.



קוויפרוקוו

אי-הבנה שבה כל דמות מדברת על דבר אחר.



היפוך

התהפכות תפקידים או מצבים.



דמות טיפוסית

דמות המייצגת סוג אנשים ותכונה אחת.



הומור מצבים

צחוק הנובע מהסיטואציה.



הומור מילולי

צחוק הנובע ממשחקי לשון.